

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. SAUSIO 5 D. NUTARIMO NR. 16 „DĖL VALSTYBĖS
TURTO PERDAVIMO VALDYTI, NAUDOTI IR DISPONUOTI JUO PATIKĖJIMO TEISE
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. TAP-20-214(2)) (TAIS NR. 20-32(3))**

2020-05-20 Nr. NV-1385

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: Siekiama įgyvendinti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimus, susijusius su valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės teisinio reguliavimo pasikeitimais.

Dabartinė situacija:

2019 m. spalio 1 d. įsigaliojo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XIII-2398. Įgyvendinant šį įstatymą, keičiami įgyvendinamieji teisės aktai, tarp jų – Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimas Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir juo patvirtintas aprašas.

Pažymėtina, kad Valstybės kontrolė 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitoje „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ Nr. VA-2018-P-60-8-1 rekomendavo Vyriausybei teisės aktuose maksimaliai apriboti galimybes perduoti valstybės nekilnojamąjį turtą savivaldybių nuosavybės jų savarankiškosioms funkcijoms vykdyti. Valstybės kontrolė pažymėjo, kad 25 proc. perduoto valstybės nekilnojamojo turto, kurį savivaldybės nurodė ketinančios panaudoti savo savarankiškosioms funkcijoms vykdyti, nėra naudojamas tam tikslui, dėl kurio valstybės turtas buvo perduotas, ir, įtraukus jį į savivaldybių nekilnojamojo turto pardavimo sąrašus, yra parduodamas aukcione. Valstybės kontrolė rekomendavo Vyriausybei nustatyti valstybės nekilnojamojo turto perdavimo savivaldybėms tvarką ir sąlygas.

Kartu paminėtina, kad 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 3 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo 2 straipsniu nustatyta, kad patikėjimo sutarties pavyzdinę formą tvirtina Vyriausybė. Pagal nurodytą įstatymą Vyriausybės patvirtinta Turto patikėjimo sutarties pavyzdinė forma taikytina ir tuomet, kai savivaldybių turtas perduodamas patikėjimo teise savivaldybių asmens sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms.

Projekto esmė:

Siūloma pakeisti Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimą Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija. Šiuo nutarimu patvirtinamas **Valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės tvarkos aprašas ir Turto patikėjimo sutarties pavyzdinė forma**.

Valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės tvarkos apraše reglamentuojamas valstybei nuosavybės teise priklausančio turto: valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo, nematerialiojo turto ir nuosavybės vertybinių popierių (akcijų) perdavimas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, taip pat valstybei nuosavybės teise priklausančių nekilnojamųjų daiktų perdavimas savivaldybių nuosavybės ir valstybės turto perdavimo įforminimas.

Atsižvelgiant į tai, kad nurodyto aprašo nuostatomis vadovaujamasi perduodant valstybės turtą savivaldybėms patikėjimo teise valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms

įgyvendinti ir savivaldybių nuosavybėn (savarankiškosioms savivaldybių funkcijoms įgyvendinti), keičiami Vyriausybės nutarimo ir aprašo pavadinimai, taip pat turinys, kad jis apimtų ir valstybės turto perdavimą patikėjimo teise, ir valstybės nekilnojamųjų daiktų perdavimą savivaldybių nuosavybėn.

Apraše siūloma nustatyti, be kita ko, tokias valstybei nuosavybės teise priklausančių nekilnojamųjų daiktų perdavimą savivaldybės nuosavybėn reglamentuojančias nuostatas:

- ✓ savivaldybės nuosavybėn jos savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti gali būti perduoti įstatymo nustatyta tvarka pripažinti nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti valstybei nuosavybės teise priklausantis nekilnojamas turtas ir kiti nekilnojamieji daiktai;
- ✓ savivaldybė valstybės turto valdytojui, priėmusiam sprendimą pripažinti valstybės nekilnojamąjį daiktą nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, pateikia prašymą dėl valstybės nekilnojamojo daikto perdavimo savivaldybės nuosavybėn, kuriame turi būti:
  - nurodytas prašomas perduoti valstybės nekilnojamas daiktas ir savivaldybės savarankiškoji funkcija, kuriai įgyvendinti jis bus naudojamas;
  - pagrįsta būtinybė perduoti valstybės nekilnojamąjį daiktą savivaldybės nuosavybėn ir jį naudoti pagal paskirtį savivaldybės savarankiškai funkcijai įgyvendinti;
  - nurodytas lėšų, reikalingų valstybės nekilnojamajam daiktui pagerinti, atnaujinti, pertvarkyti, rekonstruoti ir (arba) jam panaudoti pagal nurodytą savivaldybės savarankiškąją funkciją, poreikis ir jų skyrimo galimybės;
- ✓ valstybės turto valdytojas turi sudaryti sąlygas savivaldybei įvertinti perduotino valstybės nekilnojamojo daikto būklės duomenis, pateikiamus nereikalingų arba netinkamų (negalimų) naudoti nekilnojamojo turto ar kitų nekilnojamųjų daiktų apžiūros pažymoje, kad pagal šio valstybės nekilnojamojo daikto būklę savivaldybė galėtų įvertinti lėšų poreikį ir jų skyrimo galimybes;
- ✓ gavęs nurodytus reikalavimus atitinkantį prašymą, valstybės turto valdytojas arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas per 15 dienų nuo prašymo gavimo dienos turi išanalizuoti:
  - prašyme pateiktus duomenis ir įvertinti, ar perduodamo valstybės nekilnojamojo daikto panaudojimo paskirtis atitinka įstatymų nustatytą savivaldybės savarankiškąją funkciją, kuriai įgyvendinti bus naudojamas šis daiktas, taip pat ar nurodytas lėšų poreikis ir jų skyrimo galimybės;
  - savivaldybės tarybos patvirtinto Viešame aukcione parduodamo savivaldybės nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašo duomenis, taip pat informaciją apie nuomos, panaudos sutartis ir nustatyti, ar savivaldybė nėra įtraukusi į savivaldybės tarybos patvirtintą Viešame aukcione parduodamo savivaldybės nekilnojamojo turto ir kitų nekilnojamųjų daiktų sąrašą savivaldybės nekilnojamojo turto, kurio naudojimo paskirtis atitinka prašomo perduoti valstybės nekilnojamojo daikto naudojimo paskirtį, taip pat nėra tokio daikto išnuomojusi ar perdavusi panaudos pagrindais ne viešojo sektoriaus subjektams;
  - jeigu atlikęs pirmiau nurodytus veiksmus valstybės turto valdytojas arba centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas raštu sutinka perduoti valstybės nekilnojamąjį daiktą, Vyriausybės nutarimo dėl valstybės nekilnojamojo daikto perdavimo savivaldybės nuosavybėn projektas rengiamas gavus savivaldybės tarybos sprendimą dėl sutikimo perimti valstybės nekilnojamąjį daiktą savivaldybės nuosavybėn.

Derinimas:

Nutarimo projektas buvo derintas su Konkurencijos taryba, visomis ministerijomis, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, VĮ Turto banku, Lietuvos savivaldybių asociacija, Nevyriausybinių organizacijų taryba.

Konkrencijos taryba, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Žemės ūkio ministerija pastabų neturėjo.

Aplinkos ministerija ir Nevyriausybinių organizacijų taryba pastabų nepateikė.

Į derinančių institucijų pateiktas pastabas atsižvelgta – nutarimo projektas atitinkamai patikslintas arba teikime pateikti papildomi paaiškinimai; dalis pastabų suderinta darbo tvarka. Argumentai dėl nepriimto Teisingumo ministerijos techninio pobūdžio pasiūlymo pateikti derinimo pažymoje.

Į **Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės** pastabas dėl pirminio projekto buvo iš esmės atsižvelgta (pateiktas patikslintas projektas Nr. 2 ir teikime pateikti papildomi paaiškinimai).

Dėl projekto Nr. 2 Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė taip pat pateikė pastabų. Į tikslinamojo ir techninio pobūdžio pastabas bus atsižvelgta, o dėl 1 esminės pastabos Finansų ministerija pateiks papildomus argumentus tarpinstituciniame pasitarime (**Teisės grupės** manymu, valstybei nuosavybės teise priklausančių nekilnojamųjų daiktų perdavimą savivaldybių nuosavybėn reglamentuojančios aprašo nuostatos būtų papildomos, nei įtvirtintos įstatyme, sąlygos, ir šiomis aprašo nuostatomis siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas iš įstatyminio reguliavimo neišplauktų, įstatymo nuostatų nekonkretintų ir jų neįgyvendintų, tačiau nustatytų savarankiškus imperatyvius reikalavimus, ribojimus savivaldybės teisei į nuosavybę įgyvendinti, todėl konkuruotų su įstatyminiu teisiniu reguliavimu. **Projekto rengėjai** nurodo, kad siekia tinkamai įgyvendinti pirmiau nurodytas Valstybės kontrolės rekomendacijas teisės aktuose maksimaliai apriboti galimybes perduoti valstybės nekilnojamąjį turtą savivaldybių nuosavybėn ir nustatyti valstybės nekilnojamojo turto perdavimo savivaldybėms tvarką ir sąlygas).

Atitiktis Vyriausybės programai:

Projektu įgyvendinami Vyriausybės programos siekiai skatinti efektyvų valstybės ir savivaldybių turto valdymą.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytume projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt